Kapanış Savunması: “Kadın Sorunu” Gerçekten Bu Kadar Önemli mi?

Hans-Jörg Ronsdorf · Mayıs 2021 · Ekim 2026’da gözden geçirildi

Bir kız kardeş, bu sorunun (yalnızca) teolojiyle ilgili olmadığına dikkatimi çekti. Mesele insanlardır. Mesele kız çocukları ve kadınlar, onların onuru ve takdir görmeleridir. Bir erkek olarak bu bütün konuya erkek bakış açısından bakıyorum; bu, kadınların sesini doğrudan yansıtmaz, ama onlar adına konuşur.

Bu hiyerarşik-dinsel yapının (tamamlayıcılığın) pek çok kadında bir şeyleri yaraladığından ya da yıktığından korkuyorum. Kitabıma gelen az sayıdaki geri bildirim bu değerlendirmeyi doğruluyor. Gizli kalan sayı daha büyük olacaktır; özellikle eşit haklara dayalı bir toplumda büyüyen, ama Hristiyan kilise çevrelerinde antik cinsiyet rolü modelleriyle “eğitilen” genç kadınları ve kız çocuklarını düşündüğümde. Bu ikilemle nasıl başa çıkılmalı?

Mesele Birkaç (Yasaklanmış) Hizmet Değil

Açıkça belirteyim: Mesele öncelikle kadınların vaaz etmesinin, öğretmesinin ya da önderlik etmesinin yasak olması değil. Pek çok kadın zaten buna alışmış ve bunun bir gün değişebileceğine dair bakışını yitirmiştir. Çoğu zaman bu yapıları ve kuralları kendileri için Kutsal Kitap’ın gerçeği olarak görür ve bu tezleri artık kendileri sorgulamazlar. Ama sorgulamalılar. Ben buna gerçeği tanımak için sağlıklı bir mücadele derim; özellikle de bu bilginin ilk Hristiyanlık’tan beri tartışmasız var olduğu düşünüldüğünde. Bu, Kutsal Kitap’ın pek çok konusu için geçerlidir. Bazen konuları yeniden en baştan hecelemek gerekir.

Başlıktaki soru, kitabımla (adı: Kadınlar, Bizi Bağışlayın! [Frauen, vergebt uns!]) ve yazılarımla bu (“feminist”) soruları tekrar tekrar gündeme getirmeme karşı adeta bıkkın bir tepkidir. Bana kalırsa bu soru şunu söylemek ya da küçümsemek ister: Kız kardeşlerin kilisede, Tanrı’nın Egemenliği’nde ve ailede birlikte çalışmak ve armağanlarını geliştirmek için o kadar çok görevi ve olanağı var ki, vaaz etmelerine, öğretmelerine ya da önderlik etmelerine izin verilmemesi bir ayrımcılık olamaz. Herkesin, yaratılış düzeninin daha baştan belirlediği gibi, kendi yeri ve rolü vardır.

Ama bütün tabloyu görmeye çalıştığımızda, mesele bir kadına sözde yakışmayan iki üç hizmet değildir. Mesele bunun arkasında duran bütün kadın imgesidir. Bunun gerçekten bu kadar önemli olup olmadığı sorusunun arkasında, kadının Adem için (boyun eğen) bir yardımcı olarak yaratıldığı ve hiyerarşik olarak ona bağlı, ondan aşağıda ya da ondan sonra geldiği düşüncesi yatar. ***Pek çok (hepsi değil) kadının acı çektiği sorunun kökü buradadır***. Dışarıdan çoğu zaman fark edilmeyen, içte derinlere gizlenmiş bir güvensizlik, bir adaletsizlik duygusu vardır. Kadın, kadın olarak bir erkekle eşit saygı görmediğinde. Kişi düşüncede özgür olmayıp dindarca yüceltilen yasal sınırlar içinde düşünmek ve davranmak zorunda kaldığında (neyi yapabilirim, neyi yapamam). Kadının rolüne ilişkin bu bakış, Rab’de pek çok kız kardeşi eziyet veren sorularla ve kendilerinden kuşku duymayla baş başa bırakır. Bunun Tanrı’nın planı olduğu kafalarına sokulduğu sürece, Tanrı’nın bunu neden böyle istediğini sorarlar. Tanrı iyi ve yetkinse, kadınlar Hristiyan evliliklerde neden kötü şeyler yaşıyor ve kiliselerde sağduyuyla anlaşılamayacak sınırlarla karşılaşıyor? ***Tanrı’nın buyrukları her zaman iyidir ve O, (en azından Yeni Antlaşma’da) her zaman açık olan anlamlarını anlamamızı ister. Ama bu konuda her türlü akla yatkınlık eksiktir!***

Erkeklerin Hissettikleri ve Hissetmedikleri

Bu, biz erkeklerin bu şekilde tanımadığı bir duygudur. Erkekler nadiren zayıf taraftır. Bunu fark etmenin ve buna karşı duyarlı olmanın zamanı geldi. Bazı erkeklerin düşünce dünyasında ve düşünüşünde, kadınlardaki bu değersizlik duygularını anlayabilmek olanaksız gibi görünüyor.

Bu konudaki yüksek duygusallığın asıl nedeni belki de Kutsal Kitap'a bağlılıktan çok, kişinin önderlik rolünün, baş oluşunun sorgulanmasından kaynaklanan kendi gururu değil mi? Belki yalnızca bilinçaltında? Karının birdenbire kocayla aynı haklara ve yükümlülüklere sahip olması? Bu onlarca yıl boyunca farklı görülüp yaşanmışsa, bu kavrayış – eğer gerçekleşirse – bir deprem gibidir. Yalnızca yanılgıyı kabul etmek değil, başka bir ortak yaşama da uyum sağlamak. Bunun için güç gerekir. Önce kavrayış. Ama Kutsal Kitap'ın yolu yaşama götürür. Her zaman.

Kadın Sorununda Kutsal Kitap'ı Nasıl Okuyoruz?

Duygusal olarak bu kadar yüklü başka bir konu bilmiyorum. Sanki ölüm kalım meselesiymiş gibi. İsa'nın kişiliği, Tanrılığı ve kurtarış işi gibi konularda bu anlaşılabilirdi; ama kadınların ibadette dua edip peygamberlik edip edemeyeceği sorusunda değil (dikkatle bakıldığında, bağlam ve aynı zamanda Kutsal Kitap'ın büyük ve bütün tablosu göz önünde tutulduğunda, Pavlus bunu doğal kabul eder).

Kadın sorunu söz konusu olduğunda Kutsal Kitap'ı nasıl okuyoruz? ***Bütün konuya 1 Timoteos 2 ve 1 Korintliler 14'teki iki (!) ayetin gözünden mi bakıyoruz? Kutsal Kitap'ı başka önemli öğreti konularında da iki ayetle bu kadar daraltılmış bir şekilde okuyup değerlendirseydik, aslında ortaya hangi çarpık öğretiler çıkardı? Ve bütün Kutsal Kitap malzemesini birbiriyle sağlıklı, akla yatkın bir ilişkiye oturtup tartmadan. Sağlıklı öğreti de ancak böyle oluşur!***

O zaman din bilginleri gibi okur, Kutsal Yazılar'da sonsuz yaşamı bulduğumuzu sanırız; ama Kutsal Yazılar'ın tanıklık ettiği Kişi'yle, Mesih'le karşılaşmayı kaçırırız (Yuhanna 5:39). Çok sevdiğimiz Kutsal Yazılar, kadınları özgürlüğe, öğrenmeye, iman açıklamaya, tanıklık etmeye ve tapınmaya götüren Kişi'ye tanıklık eder.

Kutsal Kitap'ın kadınlar hakkındaki bütün tablosunu takdir etmeye başlayalım ve onu yanlış anlaşılmış iki Pavlus sözüyle yorumlamayalım.

Sezgi

Pek çok kadın Kutsal Kitap'ı okuduğunda, İsa'nın kadınlara nasıl davrandığını gördüğünde, bir şeylerin yolunda gitmediğini sezer. Önderlik etmesi ve baş olması gereken ya da bunu isteyen erkeklerin başarısız olduğunu gördüklerinde durum onlar için daha da zorlaşır. Hem de bu rolün onlara değil, tam da bu erkeklere Tanrı tarafından emanet edildiği söylenirken. Oysa ateşten kestaneyi ne kadar sık karılar çıkarır.

Kitabıma gelen geri bildirimlerde benim izlenimim bu. ***Kitabın adı çok büyük bir boşluğu dolduruyor gibi görünüyor. Bu adı seçmeye karar verdiğimde düşündüğümden daha büyük.***

Elbette bu tür hiyerarşinin sevgi içinde yaşandığı evlilikler de tanıyorum – yakınları için bile ne kadar mümkünse o kadar. Ama bu, hiyerarşinin o zaman doğru ve kutsal olduğunun bir göstergesi midir?

Kesinlikle hayır. Bir şekilde işledikleri için doğru olduklarını sandığımız ne kadar çok yanlış şey düşünüyor ve yapıyoruz.

Evet, "kadın sorunu" kesinlikle önemlidir. Çünkü mesele Tanrı ve insan imgemizdir. Mesele bu imgedeki her bozukluğu ve çarpıklığı kökünden kazıyıp düzeltmektir. Tanrı bize lütfetsin ve bu görevde yardım etsin; çünkü yanlış imgeler akıl almaz derinlere yerleşmiştir ve üstelik pek çoklarına ilahi gerçek gibi görünür. Oysa bu dünyasal bir davranıştır. Bu, dünyanın bizim bölgemizdeki 21. yüzyılın değil, geçmiş 20. ve 19. yüzyılın çağ ruhudur.

Biz erkekler karılarımızı Mesih'in kiliseyi sevdiği gibi (Efesliler 5:25) sevmek istiyorsak, onları bu yanlış ve ayrımcı rolden sevgiyle çıkaracak ve onlara Tanrı'nın yaratılış düzeninde hak ettikleri yeri açıp tanıyacağız.

Çünkü kadın sorunu özünde bir erkek sorunudur. Biz erkekler kendimizi sorgulamalıyız! Çünkü Yeni Antlaşma'nın hiyerarşik ve zaman zaman ataerkil okunuşundan kim sorumlu? ***Erkekler Kutsal Kitap yorumunda üstün yetkiyi kendilerine mal etmişler ve bunun yalnızca kendilerine ait uzmanlık alanı olduğuna inanıyorlar. Ne büyük bir kendini beğenmişlik.*** Ruh'un armağanları cinsiyete göre dağıtılmaz. Bu davranış yüzünden kadınlardaki sayısız armağan unutulmuş, bastırılmış, devre dışı bırakılmış, göz ardı edilmiş ve köreltilmiştir. Ruh'u söndürmek (1 Selanikliler 5:19) gerçekten de küçük bir şey değildir. Kiliseleri yöneten ve rotayı belirleyen erkeklerdir – kadınların orada söz hakkı yoktur, varsa da yalnızca resmi olmayan yoldan kocaları aracılığıyla; ama kocaları da önderlik kurulunda karılarının görüşünü izlediklerini asla kabul etmezler.

Benim Derdim Ne Değil

Mesele ne kilisenin modernleştirilmesidir (mesele salonlar ve binalar değildir) ne de çağın gerisinde kalmamaktır. ***Mesele İsa'ya bağlılıktır; bu da Kutsal Kitap'a bağlılıktır!*** Modernleşme değil, kadın sorununda reform – "kadın sorunu" denen bu kuşkulu sözcüğü son bir kez kullanmak gerekirse.

Mesele teolojik bir tartışmayı kazanmak değildir. Konu buna uygun değildir; çünkü doğrudan insanları (özellikle Rab'deki kız kardeşleri) ilgilendirir ve her bir bakış açısı kilisede, Tanrı'nın Egemenliği'nde, evlilikte ve ailede yaşamı güçlü bir şekilde biçimlendirir.

Ama işte, ancak bir tartışma, ancak itiraz ve ancak peygamberce bir sesleniş bu konuyu yeniden harekete geçirebilir. Konuşma ve yapıcı bir tartışma olmadan burada her şey eskisi gibi kalacaktır.

Ayrılık Nedeni mi?

Bu sorudaki yüksek duygu düzeyi, çoğu zaman ayrılıkla, bölünmeyle ve şizmayla sonuçlanan hızlı ve tutarlı eylemlere sürükler. Bazıları için, öbürleri için var olmayan ilahi bir sınır aşılır. Şimdi ne olacak?

Gerilime katlanmak bir süre gider; ama bu soru her iki taraf için o kadar çok şey içerdiğinden, sonunda birlikte yürümek mümkün olmayacaktır. Meğer ki bir kilisedeki mevcut alışkanlığa katlanılabilsin. Evet, Tanrı da kötüyü iyi saymadan pek çok şeye katlanır; hayal edebileceğimizden fazlasına.

Ve böylece herkes kendisi için karar vermelidir. Bana kalırsa, bu gerilim içinde, savunulabildiği ölçüde birbirine doğru adım atılan bir orta yol üzerinde anlaşmak da zordur.

Bu konuda bir çözüm sunamıyorsam bağışlayın. Ayrılıklar çoğu zaman kötüdür; ama uzlaşmalar da kötü olabilir.

Kadınlar Ayağa Kalkmalı

Hayatta ancak kişinin kendisinin yapabileceği şeyler vardır. Kimse onları bizim yerimize yapamaz. Kadınlar yola koyulmalı, kendi yollarını tanımalı ve yanlış anlaşılmış bir boyun eğmenin dışına adım atmalıdır. Büyük kiliselerde uyanmış ve cinsiyet sorusunda bir şeylerin fena halde ters gittiğini fark etmiş kadınlar var. Bu hareketler hakkında ne düşünülürse düşünülsün, ben Hoşea 8:7 ile şunu söylüyorum: ***Rüzgâr eken fırtına biçer.***

Nice Girls Don't Change the World – doğru bir söz (Uslu kızlar dünyayı değiştirmez; Lynne Hybels'in 2005'te yayımlanan bir kitabının adı). Bu konu o kadar kemikleşmiş ve dokunulmaz bir gerçeğe dönüşmüş ki, ona karşı ayağa kalkmak için bir megafon kesinlikle yerinde olur. Kurtuluşla ilgili görülen başka Hristiyan gerçeklerinde de yüksek sesle bağırılıyor, öyle değil mi?

Öbür seçenek, her şeyin olduğu gibi kalmasıdır. Ve sonra o büyük günde, O'nun yüceliği, açıklığı ve gerçeği karşısında, her iki cinsiyetin de yanıldığımızı kabul etmek zorunda kalmamızdır. Erkekler kavrayışlarıyla, kadınlar ise bu sözde Kutsal Kitap'a dayalı gerçekleri kabullenişleriyle. O zaman büyük bir fırsat heba olmuş ve sonsuza dek gitmiş olur.

Ne erkekler ne de kadınlar şimdi korkak olmamalı! Gerçeği savunmanın her zaman bir bedeli vardır. ***Kilise tarihinde tekrar tekrar pek çok cesur Hristiyan kadın ve erkek cesaretle ayağa kalkıp akıntıya karşı yüzmeseydi, her şey çoktan çöküp gitmiş olurdu.*** Ve bunu çok iyi biliyoruz. Hristiyanlığın her hareketi ve akımı – ve hepimiz bunlardan birine aitiz – cesur ve dua eden kadınlar ve erkekler sayesinde başladı.

Bir Gün ve Şimdi

Sonsuzlukta bu konu peşimizi bırakacak. Artık hiçbir duygu, hiçbir suçlama ya da ima olmayacak. Erkek ve kadın basitçe erkek ve kız kardeş gibi olacak; hiyerarşi ve tek taraflı boyun eğme tarih olacak. Düşmüş bir dünyanın ve bozulmuş bir yaratılış düzeninin geçmişi.

Öyleyse, elimizden geldiğince, dirilmiş ve yüceltilmiş Mesih'te olduğumuz bu yeni yaratılışın özgürlüğünü ve gücünü şimdiden yaşayalım!